

JY-004-1137007

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. VII) (CBCS) (W.E.F.-2015-16) Examination

October – 2019

SSC-3 : Sanskrit Content

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 1137007

Time : 1.15 Hours]

[Total Marks : 35

સૂચના :

- (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (૨) વિકલ્પો આંતરિક આપેલા છે.
- (૩) જમણી બાજુનો અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો : ૧૪
- (૧.૧) નીચેના કૃદંતના પ્રકાર લખો :
- (૧) દાતુમ્
  - (૨) ભૂત્વા
- (૧.૨) નીચે આપેલા ઉદાહરણો કયા સમાસના છે તે દર્શાવો :
- (૧) દશરથપુત્રઃ
  - (૨) રામલક્ષ્મણૌ
- (૧.૩) યોગ્ય અનુનાસિકનો ઉપયોગ કરી શબ્દો ફરીથી લખો :
- (૧) દંડ
  - (૨) શંભુ
- (૧.૪) નીચે આપેલા શબ્દોની સંધિ છૂટી પાડો :
- (૧) સૂર્યસ્તર્હિ
  - (૨) નિખિલોઽપિ

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૧૨
- (૨.૧) સંસ્કૃતમાં ઉત્તર આપો :
- (૧) તક્ષકસ્ય વિષં કુત્ર ભવતિ ?
  - (૨) વેદાઙ્ગાનિ કતિ સન્તિ ?
  - (૩) પુરુષસ્ય પરં નિધાનં કિમ્ ?

- (૨.૨) વલભી વિદ્યાપીઠનો ટૂંકમાં પરિચય આપો.
- (૨.૩) સારાવાચકમાં કયા-કયા ગુણો હોય છે ?
- (૨.૪) ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :
અલ્પાનામપિ વસ્તૂનાં સંહતિ કાર્યસાધિકા ।
તૃણૈર્ગુણત્વમાપન્નૈઃ બધ્યન્તેમત્તદન્તિનઃ ॥
- (૨.૫) ગુજરાતીમાં ઉત્તર આપો :
(૧) આશ્રમમાં આવી સ્વામી સત્યદેવે ગાંધીજીને શું કહ્યું ?
(૨) ભોજરાજા સાથે કઈ નગરીનું નામ જોડાયેલું છે ?
(૩) ઉપકારહતસ્તુકર્તવ્યઃ કૃતિમાં આવતા પાત્રોના નામ લખો.

૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

૧૫

- (૩.૧) દૌવારિકસ્યસેવાનિષ્ઠા – કૃતિને આધારે દ્વારપાળ વિષે ટૂંકનોંધ લખો.
- (૩.૨) કુલસ્યઆચારઃ કૃતિનું વિષયવસ્તુ પ્રાપ્ત થતાં બોધ સાથે તમારા શબ્દોમાં સ-વિસ્તર વર્ણવો.
- (૩.૩) સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો :
(૧) આપેલા અવ્યયનો ગુજરાતી અર્થ આપો :
(૧) વા
(૨) કદા
(૨) આપેલા અવ્યયનો અર્થ આપી એક સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો :
કુત્ર
(૩) સંસ્કૃત શબ્દનો ગુજરાતી અર્થ લખો :
(૧) અષ્ટાદશ
(૨) પ્રાસાદઃ
(૪) ચારવેદના નામ લખો.
(૫) વાક્ય કોણ બોલે છે ?
પરિત્યજ પરિત્યજ । નાહં પુનઃઆગમિષ્યામિ ।
- (૩.૪) અનુવાદ કરી અર્થવિસ્તાર કરો :
લોભાલ્ક્રોધઃ પ્રભવતિ લોભાલ્કામઃ પ્રજાયતે ।
લોભાન્મોહશ્ચનાશશ્ચ લોભઃ પાપસ્યકારણમ્ ॥
- (૩.૫) નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો :
અસ્તિ ગોદાવરી તીરે વિશાલઃ શાલ્મલી તરુઃ । વિવિધેભ્યઃ દેશેભ્યઃ
સમાગતાઃ બહવઃ વિહગાઃ તત્રરાત્રૌ નિવસન્તિ । તેષુ લઘુપતનકનામાવાયસઃ
અપિ એકતમઃ અસ્તિ । અથકદાચિત્ પ્રભાતકાલે સ વાયસઃ કૃતાન્તં દ્વિતીયમ્
ઇવ અટન્તં વ્યાધમ્ પશ્યત્ । તમવલોક્ય સોઽચિન્તયત્, ‘અઘ પ્રાતરેવ
અનિષ્ટદર્શનસંજાતમ્, ન જાને તત્ કિમનભિપ્રેતં દર્શયિષ્યતિ।’ ઇતિ વિચિન્ત્ય
સ વ્યાકુલઃ સંજાતઃ ।